

POJĘCIE „MAŁEJ OJCZYZNY”
W ŚWIELE KSIĄŻKI PT.
„CHŁOPCY Z PLACU BRONI”

DOROTA
SZMIDT

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Sabina Furgoń

Bożena Świąch

dr Beata Rola

Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

Pojęcie „małej ojczyzny” w świetle książki pt. „Chłopcy z Placu Broni”
(1 godz. w kl. V)

Cele:

Cel ogólny

Wyrobienie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.

Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.

Cele nauczyciela

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem powieść,
- posługuje się pojęciem „małej ojczyzny”,
- formułuje odpowiedzi na pytania ogólne i szczegółowe,
- sporządza notatkę,
- nazywa swoje stany emocjonalne,
- formułuje informację zwrotną.

Cele w języku ucznia:

- umiesz czytać ze zrozumieniem powieść,
- posługujesz się pojęciem „małej ojczyzny”,
- zapisujesz wyniki swoich przemyśleń,
- umiesz sporządzić notatkę, uzupełnić tabelę, schemat,
- potrafisz nazywać swoje uczucia i przeżycia.

Metody/Techniki pracy:

praca z instrukcją, tekstem, rozmowa kierowana.

Formy pracy:

grupowa, zbiorowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

karty pracy, kartki ze słownictwem pomocniczym, prezentacja PowerPoint.

Opis przebiegu zajęć

Część wstępna

Poinformowanie o celu lekcji – postawienie pytania kluczowego, wykorzystanie krótkiej prezentacji PowerPoint.

Część właściwa

Uczniowie czytają instrukcję, polecenia, sporządzają notatkę w odpowiedniej formie. Zadaniem nauczyciela jest pilnowanie, aby pracowali rytmicznie, oraz wspieranie w sytuacji trudności. Po pracy grupowej bądź indywidualnej następuje zweryfikowanie informacji zapisanych przez uczniów z wykorzystaniem prezentacji PowerPoint.

Część zamykająca

Wykonanie przez uczniów ostatniego ćwiczenia na karcie pracy polegającego na nazwaniu ich uczuć i przeżyć:

- a) w trakcie szukania rozwiązań,
- b) w sytuacji poznania odpowiedzi zaproponowanych przez nauczyciela.

Informacja zwrotna – uczniowie kończą zdania:

Zabiorę ze sobą...

Kiedy indziej pomyślę nad...

Komentarz metodyczny

Uczniowie ze SPE mają pomoc: karteczki ze słownictwem i/lub obrazującym je, prostym rysunkiem, na karcie pracy mogą zapisywać mniej przykładów; nauczyciel odczytuje instrukcję, zadaje pytania pomocnicze.

Uczniowie mogą zapisywać oryginalne odpowiedzi, według własnego pomysłu. W myśl „głaskologii” (pojęcia z książki Miłosza Brzezińskiego pod takim tytułem, odwołującego się do „głasków”, czyli interakcji w zakresie m.in. wzmacniania samooceny) nauczyciel udziela pochwał za osiągnięcia, instruuje, w jakich przypadkach uczeń może posługiwać się pojęciem „małej ojczyzny”.

Podstawa programowa – w odniesieniu do obszaru III. *Tworzenie wypowiedzi* oraz punktu 1. **Elementy retoryki** – 1) [uczeń] *uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części* – w kl. IV; [wydziela] *sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens* – w kl. V.